

פשוטה.

כשפונים אליו, למשל, אכרי ראש פנה או יסוד המעלה ומבקשים מאתו הלואה לשם הקלאות או תקון המוש-בה, מיד הוא פותח בתכמה ואומר להם כהאי גוונא :

— פרינציפ קדוש יש לבנק שלנו, ושאיתנו הכבירה היא, שהאכרים לא יהיו בעל-חובות, וע"כ אינני נותן להם שום הלואות, ובטוח אני בזה שלא יהיו חייבים כסף...

אלא שנמצאנו מכשנלים נכבדי נגף על דרכי ההמצאה הגאונית הזו של מנהלנו-החביב, כגון הבנק המרכזי ולובלינר שהם, כנראה, פיננסיסטים קטנים ומהוסרי פרינציפיים, ומלווים לאכרים אלפי לירות נגר הטבק...

וישנם גם בעלי טובות מבני-דודנו בצפת ובכפרים מסביב שהם מרחמים על אכרינו ונותנים להם הלך-אות "עד הגרן" — רק תשעה למאה בחדש...

* *

שאלתי את תלמידי בחיפה על תוצאות הקלפי לאספת הנבחרים ואם יודעים הם כבר מי ומי ההולכים לירושלם, וספרו לי מעשה מענין ויפה בזה :

הועד הלאומי שלנו בדעתו כי ישנה בחיפה ערה מסודרת לא הסכים לשלם הוצאות הבחירות בחיפה, היות וקפת הועד הלאומי הו היא בלאו הכי עשירה, והטיל את ההוצאות האלו על

הועד החיפואי.

העובדים והמוכרים שעסקו בעבודת הבחירות לא נתנו, פשוט, לפתח את הקלפי עד שיבטיחו להם את שכר עבודתם. מה עשו ? — הבהילו את חברי הועד של הערה לאספה. נחוצה לשם "ענין תכופ" ושם הציגו להם אולטימטום, שבאם לא ישלשלו להם את המזומנים, יהזיקו את הקלפי בכ"חינת "אנחו ביד". ומבין שרוב חברי הועד היו מועמדים ברשימות שונות לבחירות ומעונינים לדעת ביפה-שעה אחת-קדם את גורלם נתכנסו. לחדר צדדי לישיבה קטנה והחליטו פה אחד לשלם את החוב שדרשו אז, — ארבעים לירות. ובאספה הרשמית של הועד היו הם רוב החברים וכמובן שהסכימו לשלם. ואולם הענין לא נגמר : המזכיר טעה, כנראה, בחשבון ומצא כי מגיע להם עוד חוב של 12 פונט, וע"כ אינם מוסרים את הקלפי ואין מונים את הקולות ועד היום הזה אין יודעים אם נבחר איתן במרכז או פבזנר-בדי-מוקרטים, וכל המועמדים אינם נותנים שנת לעיניהם נתנמה לעפעפיהם ואינם יודעים את גורלם אם לשבט או לשבת בבית ? ...

ולע"ע החליט ראש הועדה של הבחירות ה"ר ב. לנסע לירושלם אל ה"ר לוריא, כדי לגבות את תריסר הפונטים. חבל על הוצאות הנסיעה!... וישנו בהדרה-הכרמל יהודי חרש, שהביא אניה שלמה של עצי במבוק.

את הבמבוק הכנים לבנק והוציא מעט כסף, עד שהבמבוק נשאר ב"ה כלו בידי הבנק.

כיון שנשאר היהודי הלז בלא במד בוק, בקש לו עסק חדש ורצה להתקהל קצת תחת דגל המזרחי (חרדים בלע"ז) ועשה תעמולה למפלגה זו, עד שאיתרע מזלו ונמצאו אנשים הולכי-רכיל, שספרו כי ראו בעיניהם שלא השתמש בשבק"ש בפרימוס השקט של המזרחי...

ובכן עבר אל המרכז. והמרכז שלנו אינו מיוסד לעולם, כידוע, ואינו מאוהד אלא בשעת חירום מתאספים זמנים-דיים את המרכז, ומזבזבזו מאליו כי היהודי המבומבק הוא תמיד בין המדיסדים. ואולם דרכו של הבמבוק להיות ריק ונכוב-מתוכו ועגול ויפה רק מזו החוץ, ודרכם של אנשי המרכז הוא לא לבחר בבמבוק ולא בדומה לו, וע"כ נעשה היהודי "ברגז". מובן מאליו, שגם לאספת הנבחרים הציע את עצמו בתור מועמד — כי אם אין אני לי מי לי? — והכרכזים האכזרים לא אשרו את מועמדתו ועשו אותו ליוצא-מרכז...

מה עשה? — לא עשה שהיות הרבה וכתב על דעת עצמו רשימה שלמה של "מתקדמים" מיפו ולא חלילה מחיפה והתחיל חזור על הפתחים לאספה חתי-מות. ואולם, לאחר שחתמו אי-אלה מנינים יהודים, שאל אחד מהם: החסרי מתקדמים אנו בחיפה, שחבאת לנו מיפן? והיהודי לא נתפעל והלך והוסיף בראש הרשימה את שמו של ה' ש. פ. בלא ידיעת בעלים ובלא שאלת פי הדי-מוקרטים ביפו. כשהונשה הרשימה

לועדת-האספות נפסלה, כמובן, מפני שהרב חתמו לפני ההוספה הזו, אבל הרשו לו להביא רשימה אחרת...

בינתים פנו אל ר' ש. פ., והוא מכיון שהמרכז לא נבחר אותו במועמדות הלך לרעות בשדה הדימוקרטיה, ביחוד לאחר שבהדרה-הכרמל הוא נוטה תמיד בהליכתו לצד שמאל...

וקוף דבר — נאספו בחיפה בס"ח 158 קולות דימוקרטים, כמנין "חסון", ובהיות שיחידת הבחירות בחיפה היא 230 — משתדל ר' ש. פ. לפני הועד-הלאומי שלא ישלמו את 12 המונטים המגיעים לועדת-הבחירות כדי שלא יודע בקהל, שלא נבחר... * *

אגב, כשקבלתי בתחנת-הרכבת בחיפה את הכרטיס שלי לתל-אביב ועברתי עם אחרים מתלמידי הנוסעים לחדרה ולז", על מפתן השער של התחנה, עמד לפנינו פקיד קטן וחרומף, יפני ממש, נטל מימנו את הכרטיסים כדי לסמנם, כנהוג, והנה הוציא מכיסו אולר קטן, פתח את הלחב הקטן והחלוד וחתך בכונה גדולה את קצה הכרטיס-סי, ואחר מתלמידי הליצינים ברך בשעת-מעשה בקול רם על "המילח", ולאחר שקבלנו חזרה את הכרטיסים המיוהרים שלנו, שאלתי את הפקיד בלשונו: היכן היא מבונת-הנקוב שלו? וענה לי תחת החטם היאפאני:

— "ראחאט א-שאם"; (המכונה הלכה לדמשק!...). * * ומדרש אגדה יש כי הנציב הזמין אליו אחד הפקידים מסוללי-הדרכים

ושאל מאתו אם יוכל להכין את הכביש בראש-פנה למתולה במשך חדש אחד? Impossible אי-אפשר, ענה הפקיד העליון.

— ובכן, ענה הנציב בקולו המצוה, תוכל להכין לך כרטיס-נסיעה לאניה היוצאת ביום הראשון הבא חזרה לאנגליה...

ועכשיו, ישנן ב"ה גם כביש ברוחב של ארבעה מתרים, שיגמר אי"ה בשבוע הבעל"ט, וגם תליפון. ופקיד הפיק"א במתולה מר ט די ס ו, זכה עכשיו לשם תרש: "הוואג'ה טליפון"...

אגב, שאלתי את אחד הפקידים הגבוהים של הבכריה מה שם המושל היהודי של מהוז צפת? וענה לי: "הוואג'ה קאשיליבסקי". אחד השוטרים נסה לבטא את השם ויגרם כחצי שניו: קשקליבסקי, על משקל מאפיקונטראטו. ואחד הפקידים הבלשנים מכני דודנו תקן ואמר: "מוש הייק! (לא כד!) מיסטר קר... קר... שליבוסקי! ווא-ללאה ראנ'יל טאיב, אבל טוב שישנה את שמו.

ואולם מפני שלא הסכים לשנות את שמו קרישבסקי, חששו שמא ישברו חלילה הפקידים מבני-דודנו את שניהם והעבירו אותו בשבוע זה מצפת לירושלם...

ולאחרונה — רן אחד קטן לכבוד שבת: מרמזים לי מנבוה כי עבוב כניסתו של ג'בוטינסקי לא"י היא גזרה מרת-סיני שבשעורי זה... עזמות